

A ketogén-dietoterápia alkalmazási területei, megvalósítási lehetőségei

Havasi Anikó

A ketogén diéta tartama alatt megváltozik az anyagcsere és az energiaforgalom, változik a sejtmembrán összetétele, és változások következnek be a pH-, víz- és elektrolit-háztartásban. Megvalósítható kizárólagos és kiegészítő táplálásként egyaránt. Kizárólagos táplálás esetén a gyermek napi fehérje szükségletéből kell kiindulni, és ehhez kell a tápanyag arányokat beállítani. Kiegészítő táplálás esetén az általános javaslat alapján kell eljárni. A ketogén-diéta megvalósítható orális és szondatáplálási módok esetében is. A ketogén-diétának jelenleg két olyan változatát különböztetjük meg, ami kifejezetten a terápia rezisztens epilepszia formákban hatékony. Módosított Atkins diéta (MAD) esetén, az arány 1:1 (zsír: fehérje+szénhidrát), ami akár 10-15, akár 20 g szénhidrátot is engedélyez naponta, valamint a fehérje mennyisége is szabadabban emelhető. A diétára jellemző, hogy idősebb gyermekek esetén is jól tolerálható. Az alacsony glikémiás indexű diéta (LGID) elterjedése és klinikai bizonyítékai jelenleg még nem elegendő a mindennapi kezelési gyakorlathoz. Ezen változat esetében, a szénhidrát mennyisége 40-60 g/nap is lehet, a szénhidrát kiválasztására kell helyezni a hangsúlyt. Előnybe kell részesíteni az összetett szénhidrátokat tartalmazó alapanyagokat.

Epilepszia esetén a diétát minimum 3 hónapig kell tartani, és ha még mindig nem észlelhető javulás abba kell hagyni. Sikeres esetekben a diéta 2 évig folytatandó, utána javasolt az életkornak megfelelő egészséges táplálkozás visszaállítása. A glukóz-1-transzporter hiány, illetve a piruvát-dehidrogenáz-hiány betegségben szenvedőknél a diétát felnőtt korig kell folytatni.

Napjainkban megsokszorozódott a nemzetközi és hazai publikációk száma, ami nagy mértékben segíti a ketogén-terápia elterjedését. A publikációk áttekintése során az is szembetűnő, hogy a klinikai vizsgálatok már nem csak az epilepsziás betegekre korlátozódnak, hanem egyre szélesebb a klinikai felhasználás, ajánlás. Ezekben mind, kifejezetten pozitív, megfelelő szignifikanciát mutató eredményekről olvashatunk. Itt említeném meg a gyermekkori daganatos megbetegedések bizonyos típusait, különböző egyéb neurológiai megbetegedéseket. Előadásomba ezeket a területeket részletesen be fogom mutatni.